

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 9 Aprilie st. v.

Cetitorii nostri vor fi așteptat, și cu drept cuvânt, ca să ne pronunțăm asupra răspunsului dat de Înalț Preasfinția Sa Părintele Metropolit Miron la interpelațiunea ce i s'a făcut în ședința dela 2/14 Aprilie a sinodului arhiepiscopesc.

N'am putut până acum să o facem aceasta.

Ni s'a ținut adeseori, că „Tribuna“ este un ziar înființat anume spre a combate pe actualul cap al bisericii române greco-orientale, dar' ni s'a ținut, și că îl susținem și crățăm mai mult decât este compatibil cu interesele noastre naționale. Am declarat, că nu combatem și nu susținem din punct de vedere confesional pe nimeni, fiindcă „Tribuna“ nu e ziar bisericesc, ci politic, nu confesional, ci național-românesc. Ne interesăm dar' de cestiuni bisericesci numai atunci, când le dăm oarecare importanță politică-națională, nu intrăm însă, nu voim și nu ne este permis să intrăm în viața curat bisericească a vre-uneia din cele două confesiuni române.

Aceasta am fi făcut-o însă, dacă ne-am fi pronunțat asupra răspunsului dat de Înalț Preasfinția Sa.

Precum se scie, sinodul, în actuala lui sesiune, avea să facă alegerea asessorilor pentru două din cele trei senate ale consistorului: nu ne-am fi putut dar' pronunța fără ca să preocupăm ori fără ca să părem a voi să preocupăm spiritele în vederea acestor alegeri. Aceasta cu atât mai virtuos, cu cât unii dintre susținătorii, ba chiar și dintre redactorii acestui ziar au fost asessori consistoriali ori erau puși în combinațiune pentru nouele alegeri, și erau combătuți de alții, cari le sunt amici în viața politică și a căror spriginire ne este tot atât de prețioasă.

Trebuia dar' să rămânem deocamdată în rezervă, pentru-ca nu cumva să producem impresiunea, că voim să servim pe unii contra celorlalți.

În biserica română greco-orientală nu există partide deosebite. Nimeni încă n'a emis, în ceea-ce privește organizațiunea și în genere viața bisericească, vre-o părere, asupra căreia oamenii s'ar fi despărțit în partide deosebite. Dacă există dar' grupări, aceste nu se întemează decât pe relațiuni personale. După înrudire, după relațiuni de subordonațiune, după interese ori după simpatii, oamenii s'au grupat, s'au deosebit, merg adese-ori chiar prea departe cu aceste deosebiri, dar' tocmai fiindcă ceea-ce îi desparte nu sunt cestiunile mari, grupele se unesc totdeauna, când se află în fața vre-unei situațiuni mai grele.

Aceasta s'a întâmplat și acum, în urma răspunsului dat de capul bisericesc la întrebarea gravă ce i s'a pus.

Grupele, ce există astăzi, se reduc la trei.

Una dintre ele sunt aderenții Archiepiscopului, oare-cum zestrea scaunului, oamenii, care au datorii de supunere către Ar-

chiepiscopul, amicii mai intimi și unele dintre rudele acestora.

A doua este grupa aderenților personali ai familiei Hannia-Bologa-Bădilă, unită prin banca „Albina“ cu domnii Măcellariu și V. Roman.

A treia este grupa, care a luat inițiativa pentru înființarea „Tribunei“ și din care fac parte trei membri ai redacțiunii noastre. De aceea se afirmă cu oarecare probabilitate, că „Tribuna“ servește în special cauza acestei grupe, și pentru-ca să nu se poată afirma aceasta, ne-am impus rezerva și nu ne pronunțăm decât acum, după-ce s'au făcut alegerile.

Încă acum vre-o două luni, în ajunul alegerilor pentru sinod, cele dintâi două grupe au făcut un compromis și s'au unit, ca să combată pe candidații grupului al treilea, care atât în sinod, cât și în consistor avea majoritatea. Deși însă aceste două grupe dispuneau de multe mijloace în campania electorală, ele nu au destui oameni de oarecare valoare, și așa n'au putut obține nici astădată majoritatea, nici macar cea relativă. Nici grupa a treia n'a obținut însă majoritatea. Avea, ce-i drept, ea singură mai multe voturi sigure ca celelalte două împreună, însă în curând a trebuit să se convingă, că îi mai lipsesc vre-o cinci voturi, pentru-ca să scoată lista de candidați pentru consistor. Pe aceste trebuia să le câștige trăgând în partea ei pe câțiva dintre cei vre-o zece deputați încă nedeciși.

A existat dar' în tot cursul sesiunii sinodale un fel de vânătoare de voturi de sigur din amândouă părțile: „Tribuna“ nu trebuia să iee parte la această vânătoare. Aceia dintre redactorii ei, care erau membri ai sinodului, puteau, ca oameni, să facă ce vor ei, ziarul însă nu se putea angagia, el n'avea vot în sinod.

Acum, alegerea fiind făcută, putem să ne pronunțăm, fără ca să ni se poată dice, că abuzăm de coloanele acestui ziar spre a servi pe unii dintre amicii nostri contra celorlalți.

O facem dar', însă accentuând din nou, că numai din punct de vedere politic o facem.

Ne este cu desăvârșire indiferent ce crede, ce gândește, ce simte, ce intenționează Înalț Preasfinția Sa Părintele Metropolit Miron, ne este indiferent, dacă este ori nu adevărat ceea-ce spune: importantă ne este numai declarațiunea lămurită, pe care o face, și pe aceasta o luăm drept un adevăr, asupra căruia nu mai încapă nici o discuțiune.

„Sunt un aderent călduros al instituțiilor sinodale“, — dice Înalț Preasfinția Sa prin graiu viu, apoi dă în scris, ca să se treacă în protocolul sinodului din cuvânt în cuvânt următoarele:

„Dela aceste instituțiuni eu nu mă voi abate nici odată; nu mă voi abate nici în teorie, nici în praxă, cu toate că cunosc unele scăderi ale lor, care însă în viața practică prin buna conțelegere a organelor competente se pot face să fie nesimțite, și cu toate că sunt alții, că-

roa le-ar conveni ca acele instituțiuni să se delature și toată potestatea bisericească să se concentreze în mâna episcopilor, precum era mai înainte de crearea statutului organic, sau dacă totuși e de a se susține pe baza acestui statut o reprezentanță a clerului și a poporului: aceea să fie aleasă sub influența sau chiar presiunea potestății, și misiunea ei să fie a-i aplauda toate acțiunile, bune — rele, cum vor fi ele. Credința mea este: că biserica noastră, în statul nostru, numai prin o adevărată sinodalitate se poate susține, și ori-ce abus de potestatea arhiepiscopă ar fi în fond numai spre surparea bisericii.“

Aceste cuvinte angagează pe cel ce le-a rostit, și angagează pe cei ce le-au aplaudat, întreaga biserică, ce prin reprezentanții ei a declarat, că este gata să spriginească pe capul ei în toate împrejurările, câtă vreme el se va ține de angagiamentul, pe care l-a luat prin declarațiunile făcute în ziua de 3/15 Apr. 1885.

Fiii bisericii române greco-orientale au reînnoit prin aceasta legătura făcută de părinții lor, au pus un nou sigil pe statutul organic, au făgăduit încă odată, că toți împreună sunt gata să apere cetatea, pe care și-au zidit-o la timpuri mai binecuvântate.

Atât am voit noi și binecuvântăm ziua, în care dorința ni s'a împlinit.

Astăzi în toate cercurile se scie, că autonomia bisericii române greco-orientale este intrată în conștiința poporului român, un lucru, asupra căruia nu trebuie să se facă nici un atentat.

Căci mai este în declarațiunea făcută de Înalț Preasfinția Sa și o acuzare gravă.

Dar' asupra acesteia ne rezervăm a ne pronunța altădată.

Deocamdată ni-e destul să scim, că nimeni nu poate să-și permită a lucra pe față pentru surparea instituțiilor sinodale ale bisericii române greco-orientale și că cel puțin pe un timp oarecare, opinia publică română nu va mai fi alarmată prin nisce temeri atât de grele, cum au fost acelea, care ne-au determinat a stăruî să se dea o declarațiune lămurită.

Revistă politică.

Sibiu, 9 Aprilie st. v.

Ministrul-president, d-l Tisza are să declare în calitatea sa de ministru de interne spre nemulțumirea șovinistilor Maghiari, că nu poate să spună nici un cas, prin care cineva, aparținător naționalităților „străine“, s'ar fi făcut vrednic de pedeapsă. Nici această declarație nu ne va scăpa de insultele diaristicii maghiare, întocmai ca verdictul curții cu jurați. Noi tot ca agitatori avem să fim prezentați înaintea „lumii“ maghiare. Nici chiar d-l adv. Dr. Tincu n'are să fie deslegat de această învinuire, cu toate că a fost achitat de judecătoria ordinară, compusă ca pre-tutindine, din judecători maghiari. Raportul despre decursul pertractării acestui proces ne dovedește destul de evident baza, pe care sunt trași oameni onesti în cercetări criminale. Câțiva șovinisti maghiari, cari nu pricep un cuvântul baremi românesc, nici n'au fost de față la numita conferință română, susțin morții, că în aceea s'a agitat, s'a conspirat contra domniei rasei maghiare și pe baza acestor

fasiuni, procurorul statului cere, ca un cetățean onest să fie condamnat pentru presupusă crimă de agitare. Umiliți-vă, suferiți sau vă faceți toți Unguri, — ne dic ei — și îndată aveți să fiți oameni cinstiți. Nu se poate ca Român să fie om onest. Nici că ne poate conveni „onestitatea“ așa cum o înțeleg Maghiarii. Lucru de mirare: d-l Moldován Gergely a declarat în adunarea reuniunii de maghiarisare din Cluj, că aderează la scopul urmărit de acea reuniune în „calitatea sa de Român.“ Va fi fost!

Alegerile suplimentare de deputați pentru dieta din Agram au reușit în favorul Croaților Starceviciani. Aceasta a turburat calculul celor din Budapesta, și speranța ce s'a pus în reușita revisuirii legii de tranșacție se pare a fi zădărnicită. Pentru succesul favorabil al revisuirii însă, guvernul din Budapesta s'a îngrijit de numirea în curând, ca procuror suprem pentru Croația, a unui Maghiar născut în Croația. Prin această numire spiritele în Croația și acum indignate se vor revolta și mai mult cu atât mai virtuos, că aceasta se promovează prin articoli de ai foilor maghiare de același conținut, ca și articoli plini de afecțiune, ce ni se adresează și nouă și celorlalți compatrioți nemaghiari. Toată purtarea politică a Maghiarilor e o enigmă, pentru a cărei deslegare trebuie să apelezi la cheia așa numită „desperațiunea“.

Cu toate asigurările despre posibilitatea rezolvare pacifice a conflictului anglo-rusesc, nici una dintre cele două părți nu încetează de a amenința, și ca dovadă despre intențiunile pacifice ce nutrește, se întrec în armare. Armările rusești se confirmă și din Petersburg. Rusia nu pare a dori într'atâta pacea ca Angliera. Aceasta e ușor de explicat: Anglia e stoarsă prin războiul din Egipt, o parte a armatei sale terestre e angajată acolo și de altă parte armata rusească sub comanda generalului Komaroff e la porțile punctului strategic de operațiune, aproape numai 60 mile dela Herat, pregătită de sigur de cu bun timp, precând Anglia e surprinsă cu ivirea acestui conflict.

Presă italiană combate cu unanimitate extinderea ocupațiunii italiene la țărmurile Mării-roșii. Toate țările declară, că deocamdată Italia să se mulțumească cu ocuparea Masauei și resping ofertul făcut de Anglia, ca Italia să trimită un contingent mai mare de armată pentru susținerea ordinii în Egipt. Anglia ar voi să poată dispune de o parte din armata sa din Egipt, ear' Italia nu voiesce să se încurce în Egipt în vederea conflictului anglo-rusesc din Asia, care în cas de război, ușor poate să se prefacă în o încurcătură europeană.

Poate că tot acest conflict a îndeamnat-o și pe Franția să se arête inclinată pentru încheierea unui tractat de pace cu China. O mână necunoscută se pare însă, că zădărnicesce intențiunile Francezilor. În pertractările francezo-chineze s'au ivit dificultăți. Admiralul Courbet a evacuat insula Formosa și îndată în Peking s'a schimbat dispoziția pacifică. Partidul de război a ajuns în capitala Chinei earși la putere și voiesce să zădărnicească încheierea păcii. Această schimbare repentină e de a se atribui poate vre unei puteri europene, care ar voi să o aibă pe Franția încurcată pentru ori-ce eventualități.

Procesul pentru crima de agitare intentat d-lui Dr. Avram Tincu, avocat în Orăștie.

Deva, 20 Aprilie 1885.

Cetitorii „Tribunei” vor ști, că în contra d-lui Dr. Avram Tincu și Ioan Papiu, pentru discursurile pronunțate în conferința Românilor din comitatul Hunedoarei, ținută la 10 Martie 1883, în cauza fostului proiect de lege despre scoalele medii, procurorul regesc de lângă tribunalul din Deva a intentat proces pentru delict de agitațiune.

În cât privește pe d-l Ioan Papiu, față cu acesta din defectul faptului obiectiv, procesul a fost sistat încă în decursul cercetării, ear' față cu d-l Dr. A. Tincu, actul de acuzațiune fiind susținut și de Curie, astăzi s'a ținut pertractarea la tribunalul reg. din Deva fiind prezent un public numeros, cea mai mare parte inteligentă.

Asupra Românilor acest proces a făcut o impresiune penibilă mai virtos pentru critica situațiune de astăzi și respective pozițiunea, în care se află Românii față cu elementul dela putere. Îngrijirea pentru reușita favorabilă a procesului, era mare.

Eată decursul procesului:

Tribunalul a fost constituit sub președinția d-lui Dr. Francisc Solyom Fekete, din d-nii asesori Béla Mihályi și Michail Kenderesy ca votanți, însărcinându-se cu acusa d-l Nicolau Soliom subprocuror regesc de stat. Drept apărător al acusatului a fost d-l Dr. L. Petco, avocat în Deva.

Pertractarea a decurs parte în limba maghiară, parte în cea română.

Președintele face cunoscut obiectul și scopul acestei pertractări și declară ședința de deschisă.

Începând interogatorul general față cu acusatul, actul d. acuzațiune se primesce de basă a pertractării.

Făcându-se din partea procurorului acusa pe baza §. 172 din c. p., se propune și începerea procedurii de documentare:

Președintele: Fost-ai de față la adunarea Românilor ținută în Deva la 10 Martie 1883? Și dacă ai fost, în ce calitate?

Acusatul: Am fost ca alegător.

Președ.: Cine a convocat acea adunare, și ce activitate ai desfășurat acolo?

Acus.: Adunarea fu convocată prin foi și prin invitări speciale, edate din partea inteligenței române din Deva, în frunte cu părintele protop. Ioan Papiu, ear' referitor la activitatea mea cu acea ocaziune, am făcut două amendamente la propunerea dlui Secula.

Pres.: Care a fost obiectul discuției în adunarea d-voastră?

Acus.: Obiectul principal a fost: „Consultare și decideră asupra celor de făcut în privința noului proiect de lege referitor la instrucțiunea în scoalele medii, înaintat dietei din Budapesta.”

Cetind apoi președintele fasiunea acusatului dată la protocol cu ocaziunea cercetării, constată, că biroul adunării s'a constituit sub președinția dlui Ioan Papiu alegându-se de notar Fr. Hossu și Ioan Mihai; amintesc mai de parte propunerea făcută de G. Secula, arătând cum s'a primit acea propunere, în fine întreabă

pe acusat, ce scop a avut când a mai vorbit și s'a abătut dela obiect?

Acus.: Causa a fost, că apărând în 1881 Memorandul din Sibiu, foile maghiare susțineau că la acela mare parte a Românilor nu 'și-au dat învoirea, ear' noi convenind foarte rar, am aflat de bine, ca adunarea de față să se declare ca aderentă a programului din Sibiu, ear' diarelor române, cari combat reușitoarele insinuațiuni ale foilor străine, — se li se dee vot de încredere.

Dr. Petco face observarea, ca acusatul să fie întrebat de are cunoscință, cine a subscris convocarea, ce cuprins a avut aceea, deoarece între altele se ținea acolo, că se vor tracta și alte propuneri? Avut-a el ceva rol sau ba?

Acusatul: Nu-și aduce aminte; rol însă n'a avut.

Președ.: În vorbirea d-tale sunt mai multe expresiuni agitatoare adresate Maghiarilor și constituției. Te-ai provocat la 1848. Te-ai adresat adunării cu cuvintele ominoase „Fraților Români!”

Acus.: Am înșirat momentele istorice din 1848 — până aici, pentru-ca să fie publicul în clar cu faptele; — dar' cuvintele mele nu au fost exprimate în ton agitator, constituția n'am atins-o, ear' expresia de „Fraților Români” e la noi obicinuită.

Preș.: Afirmat-ai d-ta, că „Ungurii în 1848 au putut să învețe destul?”

Acus.: Eu am luat anul 1848 ca epocă, pentru-că schimbarea stării Românilor, dela 1848 datează...

Preș.: (întrerupându-l): Nu numai a Românilor, ci a tuturor.

Acus.: (continuă): N'am ținut că Ungurii în 1848 n'au învățat destul, ci am ținut, că dela 1848 au putut să învețe și totuși până aici n'au învățat nimic.

Preș.: Cuprinsul vorbirii d-tale a avut de scop să iriteze poporul.

Acus.: N'am avut acel scop. N'am voit a agita, sau a seduce o mulțime — *vulgus* — fără de pricepere, — căci am avut în față-mi un popor, cum sunt Românii în genere — inteligent, popi, notari, dascăli și cărturari, nu o plebe neînțeleaptă. — Da, m'au aprobat, când am ținut că „la ce e a altuia, nu ne întindem, ce e al nostru, nu lăsăm, mai bine murim”. Atăta.

Preș.: Ai ținut și aceea, că constituțiunea maghiară e mai rea ca absolutismul, căci acesta cel puțin nu ne-a atacat limba, cu toate că pe toți ne-a apăsă.

Acus.: Am ținut.

Preș.: Ai ținut că legile ce se aduc sub regimul unguresc se calcă în picioare și se eludează.

Acus.: Am ținut.

Preș.: Drept dovadă ai adus exemple, că la numiri Români nu se iau în considerare, fiișpani români, președinți la tribunale, inspectori de școală, nu sînt.

Acus.: Da și o susțin și acum.

Preș.: Ajungând la proiectul de lege pentru scoalele medii, ai ținut, că „ni se răpădă limba din scoalele, cari le susținem noi, la cari statul nu contribuie cu nimic.”

Acus.: Nu am ținut așa; ci că dacă acest proiect va deveni lege, ni se octroează limba maghiară în scoalele susținute din sudoarea noastră.

Preș.: Un om cult trebuie să știe mai multe limbi, învățăm în scoalele noastre limba

germână, franceză etc, de ce ai aflat de lipsă să agitezi chiar în contra limbii maghiare?

Acus.: Aceasta nu e agitare. — Când va fi lipsă, vom învăța limba maghiară, din proiect însă se vede sentința de a scoate limba română din școală și a o înlocui cu cea maghiară.

Preș.: Ai ținut și aceea, că dacă se primesc proiectul de lege, perdem și biserica și va trebui să ne rugăm lui Dumnezeu în limba ungurească.

Acus.: Despre biserică și religie n'am făcut amintire, și numai despre naționalitate am ținut că e periclitată.

Preș.: Ai amintit patenta urbarială din 1854, ținând că Ungurii unde pot, asupresc pe Români.

Acus.: Am citat-o pentru-ca să arăt, că unde nu avem influență, nu se procede în favorul nostru nici odată.

Preș.: Poporul când aude de iobăgie, de 1848, se irită, deci și de aici se vede, că ai voit a agita în contra Maghiarilor.

Acus.: Nu. Relativ la cestiunile urbariale n'am învinuit pe Unguri, căci patentele acele sînt mai vechi. Vreau însă să fim pe tot locul reprezentați: în dietă, la tribunale și în alte direcții, conform numărului poporului de aici.

Pres.: Dacă nu voiți să învățați unguresc, cum voiți să fiți reprezentați? Aceasta e contradicție.

Acus.: Eu nu țin că nu avem lipsă de limba ungurească, dar' e pagubă să înveți o limbă străină și să 'ți-o uiți pe a ta. Atunci vei învăța mai ușor o altă limbă, dacă o știi pe a ta. Da, să se învețe limba maghiară, nu însă cu dauna limbii și a naționalității proprii.

Preș.: La acte este alăturată vorbirea, cu toate că la cercetare ai ținut, că nu te-ai fost pregătit. Identică e aceea cu vorbirea d-tale?

Acus.: N'am mers pregătit la adunare, fiind însă provocat decătră judele investigator, am pus-o pe hârtie aducându-mi bine a minte de cele rostite de mine; am făcut-o aceasta, și am publicat-o și în ziare.

Procurorul: D-ta ai ținut că Românii sînt locuitorii vechi ai țerii, autochtoni, Ungurii însă sînt venetici și acum ei voiesc să domineze.

Acus.: N'am ținut eu, ci d-l Secula și nu în ton vătămător, ci mai mult în istorisirea evenimentelor trecute.

Urmează:

Ascultarea martorilor.

Primul martor este profesorul de preparandie Tuhutum Szöllösy, care enarează, că direct n'a auzit nimic, deoarece-că când a vorbit Dr. Tincu, nu a fost de față.

Al doilea martor e:

Anton Soos (asemenea profesor la preparandie): Susține ceea-ce a mărturisit înaintea judecătoriei, că a fost de față și el la acea adunare, dar' mult n'a înțeles, deoarece-că limba română nici n'o înțelege; a auzit, însă că vorbirea lui Secula a fost des întreruptă prin strigări de: „Nu primim!” „Nu suferim!” „mai bine murim!” — Din cuvântarea lui Dr. Tincu a înțeles atăta, că Ungurii dela 1848 n'au învățat nimic, și absolutismul nu le-a luat Românilor atăta, ca Ungurii.

La întrebarea: Ce impresiune a făcut asupra-i cuvântarea lui Tincu? martorul ține, că nu-și aduce aminte.

Al treilea martor Anton Csűrös, care a fost comisar de poliție fasioază în următoarele: „Biserica a fost plină de oameni, în mare parte popor de rînd, protestul lui Secula, s'a primit după vorbirea lui Tincu, dar' nu îmi aduc bine aminte. Tincu a ținut, că Ungurii dela 1848 nu au învățat nimic, nu respectează legile, în contra proiectului nu a ținut nimic. „A propus aderarea la Memorandul din Sibiu. Despre biserică n'a vorbit nimic. Opiniunea mea individuală este, că vorbirea lui Tincu a fost agitatoare, și cauza că n'am sistat continuarea discuției, e fiindcă n'am voit să dau ansă la nascerea unor scene turbulente.”

Apărător. Dr. Petco: Ce impresiune a făcut asupra poporului?

Mart.: Poporul a aplaudat.

Apărător.: Și asupra d-tale?

Mart.: Asupra mea ca Ungur a făcut impresiune agitatoare.

Apărător.: Rog să se noteze, că Tincu a vorbit Românilor, ear' nu Maghiarilor.

Mart.: Spune, că după sfîrșitul adunării, poporul în timp de o oră a părăsit orașul în cea mai exemplară ordine.

Proc.: Auzit-ai expresiuni agitate după vorbire?

Mart.: Nu am observat.

Cel mai interesant martor e părintele reformat din loc Alex. Szöts. Acest domn după ce recunoaște că nu pricepe de loc limba română și astfel nu a înțeles vorbirile lui Secula și Tincu ține, că din tonul vorbirii, din poziția provocatoare, din gesticulațiunile făcute de orator, și-a format o schiță, după care și-a închipuit, că Tincu de sigur vorbește ceva ce agitează spiritele și iritează pe ascultători în contra naționalității maghiare. În fine la întrebarea apărătorului declară, că nu el direct, ci din vorbele oamenilor a auzit, — persoana nu o știe numi — despre toate câte s'au întîmplat. — Urmează fasiunea lui

Balomiri: Cere acusatul să vorbească unguresc sau românesce?

Acus.: Nu sînt președinte.

Balomiri: Ai dreptul.

Între altele spune martorul, că a fost prezent, însă invitare nu a primit. Are cunoscință despre vorbirea lui Tincu, în care a ținut vorbitorul că Maghiarii dela 1848 încoace nu au învățat nimic. Vorbirea nu o ține de agitatoare.

Apărătorul: Cere să se noteze în protocol fasiunea martorului, că „Ungurii dela 1848 nu au învățat nimic.”

Urmează fasiunile martorilor: George Nicșoară, Alexandru Moldovan și I. Filimon, cari constată unanim, că nu au aflat nimic agitator în vorbirea rostită de Dr. Tincu.

În fine se cetesc protocoalele luate cu mai mulți martori, cari însă nu sînt citați din cauză, că fasiunile acelora parte nu sînt depuse din experiență proprie și resp. imediată, parte nu conțin nimic esențial referitor la acest proces.

Apărătorul: Cere să joare martorii: G. Nicșoară, Alex. Moldovan și I. Balomiri, pentru-că fasiunea acestora e foarte ponderoasă. Retrăgându-se tribunalul, încuviințează cererea apărătorului.

Urmează propunerea acusatului public.

(Va urma.)

Foița „Tribunei”.

Bunica

de Bojena Němcová.

tradusă din limba boemă

de Prof. Dr. Urban Iarnik.

(Urmare.)

Vîndătoarea de ierburi aducea în fie-care an aceleași ierburi și aceleași basme, însă copiii le păreau totdeauna nouă și totdeauna o doriau pe babă. Îndată după-ce s'a ivit ceapa ciorii pe livadă, ținneau: „Acum are să vină curînd baba dela munte”; și dacă întîrziă câteva zile, bunica ținnea: „Ce i s'o fi întîmplat babii? doară Dumneșeu n'a încercat-o cu vre-o boală, sau poate o fi și murit?” Și povestea despre dînsa, până-ce odată se pomeniră eară, că, e în curte cu coșul pe spate.

Foarte des bunica se ducea cu copiii la nisce plimbări mai îndelungate, când la pădurărie, când la moară, sau mergeau în pădure, unde păsările cântau, cântau, unde sub copaci erau

așternute covoare moi și unde creștea atîți clopoței mirositori, busuiocel, garofițe și alte ierburi mirositoare și cîrîțiș frumose.

Victoria cea palidă îi aducea crinișori de câte-ori vedea, că culeg la flori și le leagă în buchet. Ea era palidă totdeauna, ochii îi luciau ca doi carbuni, pîrul cel negru îl avea totdeauna încălciat, nici odată hainele nu îi erau frumoase și nici odată nu rostia nici un cuvîntel. La marginea pădurii era un stejar mare; acolo stătea Victoria cîsuri întregi, uitându-se țintă cătră iaz.

Prin amurgul zilei se coboria până la iaz însuși, ședea pe un butuc învălît cu muschiu, se uita în apă și cânta, cânta, până tîrziu în noapte. „Dar' bunico”, întrebau copiii pe bunica, „de ce Victoria n'are nici odată haine frumoase, nici Dumineca? Și de ce nu vorbește nici odată?”

„Pentru-că e nebună.”

„Și cum e aceea, bunico, dacă cineva este nebun?” întrebau copiii.

„Ei bine, când n'are omul mintea sănătoasă.”

„Și ce face aceasta, dacă n'are mintea sănătoasă?”

„De pildă: Victoria nu vorbește cu nimeni, umblă sdrențuroasă, locuiesc în pădure într-o peșteră atît vara cît și eară.”

„Și noaptea?” întrebă Vilimul cel mic.

„Se înțelege. Doară o auziți cîntînd la iaz până noaptea tîrziu, apoi se duce în peșteră să se culce.”

„Și nu-i e frică nici de lumini amăgitoare nici de apagi?” întrebau copiii cu mare uimire.

„Doară nici nu este apagi”, ținse Bărbica „așa ținse tata.”

Vara, Victoria arareori se apropia de casă ca să ceară milă, eară însă venia ca cioara, bătea în ușă sau în fereastră și numai întindea mîna; și după-ce căpeta o bucată de pîne sau alt-ceva, se ducea mîlcom. Copiii, vîdînd pe zăpada înghețată urma cea sîngerată a piciorului ei, alergau după dînsa strigînd: „Victorio, vino la noi, mama îți dă pîpuci, poți să stai la noi.” Însă Victoria nici nu se uita îndărăt și fugia cătră pădure.

În serile frumoase, colea vara, când cerul era limpede, frumos, și stelele scînteiau ca jara-

ticul, îi plăcea bunicii să se așeze cu copiii afară sub teiu. În vreme ce Adela era mică, o puneau pe genunchi, Bărbica cu băieții stăteau înaintea. Asta nici nu putea să fie altfel; îndată-ce bunica prinsese o povestă ceva, trebuia ca toții să se uite drept în față, ca să nu le scape nici un cuvîntel.

Bunica le povestea despre ângerii cei strălucitori, cari locuesc acolo sus și care le aprind oamenilor luminările aceste; despre ângerii păzitori, cari păzesc pe copii în toate drumurile, cari se bucură, când copiii sînt vrednici, și plîng, dacă sînt neascultători. Copiii își întorceau ochii cătră cerul limpede, unde străluciau mii și mii de lumini mici, întunecate și mari, strălucitoare cu colorile cele mai frumoase.

„Oare care din steluțele aceste să fie a mea?” întrebă Ioan într-o seară.

„Asta numai Dumneșeu o știe. Însă gîndesc numai, dacă ar fi cu puțință, să se afle între milioanele aceste de steluțe?” răspunse bunica.

(Va urma.)

Sinodul archidieceșan din Sibiu.

(Raport special al „Tribunei“.)

Sedința a VIII-a din 7/19 Aprilie 1885.

După-ce se autentică protocolul sedinței trecute, presidiul raportează, că membrii sinodului și-au făcut datoria față cu binefăcătorii neamului nostru, respective față cu suferințele fericitului Andrei baron de Șaguna, Emanuil Gojdu și Demetriu Andronic și dorește să se facă amintire în protocol despre actul acesta. Sinodul ia la cunoscință aceasta și hotărăște să se treacă în protocol actul.

Fiind la ordine a zilei raportul comisiei scolare, referentul Ioan Slavici raportează despre broșura „Lucrul de mână în școlile de băieți și în institutul pedagogic“ de Dr. D. P. Barcianu, că consistorul a propus să se trimită un profesor seminarial la vre-un institut pedagogic din Germania pentru cursul de 6 săptămâni din toamnă spre a face praxă în lucrurile de mână; ear' față cu aceasta comisiunea propune, ca atunci, când va deveni în vacanță un stipendiu mai mare, să se trimită un tânăr pe trei ani la un astfel de institut pedagogic din străinătate, la care se propune și lucrul de mână, așa numit „Handfertigkeit.“

Di Trombițaș cetind concludul sinodului din anul 1884 și respective propunerea făcută atunci în sinod de către deputatul Dr. D. P. Barcianu, dice, că sinodul nu s'a pronunțat destul de hotărât prin concludul acela și astfel consistorul nu știa de ce să se țină; propune de a se primi propunerea consistorului.

Dând presidiul deslucire, declară, că consistorul a făcut propunerea în înțelesul propunerii dlui Dr. Barcianu.

P. I. Popescu motivează printr'un discurs foarte frumos propunerea comisiei și dice, că trimițându-se conform propunerii consistorului oare-cine la cursul de 6 săptămâni, acela ar fi numai un diletant, până când nouă ne trebuiesc un om pe deplin calificat, spriginesc propunerea comisiei.

După-ce referentul comisiei scolare mai cetesce odată propunerea consistorului susținută de dl Trombițaș, aceasta se pune la vot și cade, primindu-se propunerea de mai sus a comisiei.

Sedința s'a ridicat la 12½ oare. Sedința următoare rămâne a se ține în ziua următoare la 9 oare dimineața.

Sedința a IX-a din 8/20 Aprilie 1885.

Sedința s'a deschis la 9 oare și amânându-se autenticarea protocolului din sedința trecută pe mâine, se pune la ordine a zilei alegerea consistorului archidieceșan, adică: alegerea membrului ordinar (referentului scolar) și a celor onorari în senatul scolar și în senatul episcopesc.

Di I. Slavici propune, ca votarea să se facă numai pe țidulele împărțite de presidiu și dacă și pe acelea s'ar afla vre-un semn, o așa numită cheiă, țidula respectivă să nu se iee în considerare. Își motivează propunerea prin aceea, că dintr'o parte s'au făcut mari abuzuri de libertatea conștiinței făcându-se presiune morală asupra unora dintre deputați. (Mai mulți: așa e! S'au cerut declarații în scris! Presiune ne mai audită!)

P. Cosmanegă, că s'ar fi făcut dintr'o parte sau alta presiuni și e de părere, ca se votezeze fie-care pe țidulă aceea, pe carea va voi!

Presidiul încă dice, că n'are cunoscință despre presiuni de acele, (mai mulți: au fost de acele o scim noi!) nici că s'a putut întâmpla așa ceva, deoarece dñii deputați sunt oameni independenți și n'are să le fie frică de nimeni. (O voce: nu sunt toți independenți.)

Di I. Duvlea spriginesc propunerea dlui Slavici, însă cu lăsarea afară a celeia părți, unde dice, că dacă s'ar afla pe țidulă vre-un semn sau cheiă, aceea să nu se iee în considerare, pentru-că d-sa ușor ar pute din nebagare de seamă să facă pe țidulă un punct sau o linie, cari s'ar pute apoi lua de cheiă.

Presidiul ridică sedința pentru consultarea și redeschidându-o, s'a proces la votare, care a decurs în ordine cea mai bună și al căreia rezultat e următorul:

În senatul scolar:

Asesor ordinar (salarisat):

Anania Trombițaș (41 voturi)

Asesori onorari:

Ioan Popescu, prof.-semin.	30 voturi.
Ioan Papiu, protopr.	51 "
Ioan Gál	46 "
Dr. Niculae Pop, prof.-gimn.	52 "
Dr. Ioan Nemeș, adv.	28 "
Eliă Macellariu, cons. gub. i. p.	51 "
Dr. Ioan Crișian, prof.-sem.	43 "
Mateiu Voilean, cler. abs.	30 "

În senatul episcopesc:

Ioan Droc, prot.	32 voturi.
Nicanor Frateș, secr. cons.	31 "
I. Predovici, paroch	31 "
Const. Stezariu, cap. c.-r. în p.	52 "
Eugen Brote, particular	51 "
Dr. Ioan Mihiu, adv.	35 "
Dr. Nic. Olariu, adv.	34 "
Dr. Abs. Todea, adv.	28 "

Visarion Roman, direc. de bancă 32 voturi.

Urmând raportul comisiei financiare, raportorul R. Patia refereză asupra rațiociniului de pe anul 1884. Cu privire la unele mănăstiri, ce s'au aflat, propune a se îndruma consistorul pentru evitarea acelora în viitor. Se ia raportul consistorului spre știință și se primesc propunerile comisiei cu unele modificări.

Sedința se ridică la 1½ oare după amiază. Sedința viitoare se va ține mâine la 9 oare dimineața.

Corespondență particulară

a „Tribunei“.

Turda, 19 Aprilie n.

Comitetul reuniunii de cultură, respective de maghiarizare din Cluj cu data de 17 Ian. a. c., a recercat pre vice-comitele comitatului nostru să mijlocească, ca comitatul Turda-Arieș ca atare să participe la adunarea de constituire a acelei reuniuni.

Vice-comitele la această recercare a răspuns, că nu dînsul, ci congregațiunea comitatensă este competentă de a decide în această cauză, și tot odată a transpus toată afacerea la comisiunea permanentă.

Aceasta luând la desbatere procedura vice-comitetului, și recercarea reuniunii din Cluj, după o desbatere serioasă a aprobat procedura vice-comitetului, și a decis a respinge cererea reuniunii din Cluj.

În sedința congregațiunii comitatense din 14/4 s'a adus în cauza aceasta, conform propunerii făcute de comisiunea permanentă, următorul conclud:

„Alispán eljárása helyeseltetvén, a közgyűlés kimondja, hogy mind azon törekvéseket, melyek szeretett hazánk szellemi és anyagi előhaladására haza szeretete iránti érdelem kifejezését meg-szilárdítására irányulnak, erkölcsi támogatásában részesítendő. S megvan győződve, hogy a czélba veli-egyesület az egyesek által kellő támogatásban fog részesítettetni“

Românește: „Aprobându-se procedura vice-comitetului, adunarea generală enunță, că va sprigini moralmente toate acele năzuințe, cari țințesc la promovarea morală și materială a iubitei noastre patrie, la dezvoltarea și întărirea sentimentului iubirii de patriă și e convinsă, că reuniunea proiectată se va împărțesi de către singuratici cum se cuvine“ . . .

1. De aici se vede, că comitatul Turda-Arieș ca atare n'a voit și nu voiesce a participa la adunările reuniunii din Cluj, nu voiesce a se înscrie ca membru la acea reuniune, precum a făcut alte comitate.

2. Congregațiunea promite ajutor moral la toți, cari năzuiesc la promovarea intereselor culturale și morale ale patriei.

3. Despre reuniunea din Cluj dice: că sperează, că va fi spriginită de către particulari, dar' nu-i promite în special nici ajutor moral nici material.

„Kolozsvári Közlöny“ și „Ellenzék“ din 16/4 ca să nu observe publicul lor denegarea cererii comitetului reuniunii din Cluj, s'au apucat de concludul din cestiune și l-au împenat și împintenat cu frase după calapodul lor. — Așa „Ellenzék“ dice: „pénzalap-hiányában az egyület erkölcsiileg támogatni fogja“ — („în lipsa de fond de bani, va sprigini reuniunea moralmente“), ear' „K.-Közlöny“ merge și mai departe cu falsificarea concludului, scriind: „... reményét fejezte ki, hogy Torda-Aranyos megyének is minden hazafias honpolgára munkás lesz abban, hogy

ezen nagyfontosságú kulturmiszio megoldására hivattott egyesület részére mentől több pártoló tag szereztessék“ („... și-a exprimat sperața, că și în comitatul Turda-Arieș fiecare cetățean patriotic va fi activ întru a câștiga cât mai mulți membri spriginitori pe seama acestei reuniuni chemată la rezolvarea unei misiuni culturale de mare importanță“).

Pre-când congregațiunea comitatensă spe-rează, că reuniunea de cultură din Cluj va fi spriginită de particulari, fără ca să-i promită ajutor moral sau material, ori să se angageze pentru scopurile sale: raportorul lui „K.-Közlöny“ afirmă, că în puterea concludului fiecare cetățean și bun patriot din comitat va conlucra pentru reuniunea din Cluj și va câștiga membri ajutători cât de mulți.

Chiar ca în cazul de față, așa exagerează foile din Cluj și în alte ocazii.

Față cu curentul nebunesc de maghiarizare, față cu concludul altor comitate, procedura congregațiunii din Turda în cauza maghiarisării, se poate considera de moderată. X.

Cronică.

Foc. Astăzi dimineața pe la 2 oare a ars aici în Sibiu în strada Gușteriții și strada Ana. Focul a prefăcut în cenușă trei căsi și alte superedificate. Unui ciobotar i-a ars o cantitate însemnată de marfă gata și de piei brute.

În Diosgyőr a ars fabrica de fer de acolo clădită numai de curând. În această fabrică lucrau 1500 de lucrători.

Comisiunea de imunitate a casei deputaților a ținut ieri d. a. o sedință în care s'au pertractat cauzele de imunitate ale deputaților Verhovay, Abrányi, Truția și Alexiu Pap.

Reichsrathul din Viena se închide astăzi în mod solemn prin un mesagiu de tron.

Regele Svediei s'a prezentat la sedința de alaltăieri a Reichsrath-ului din Viena în o loge. Contele Taaffe a mers în loge spre a saluta pe înaltul oaspe. Regele i-a înbiat loc și a conversat câteva minute cu contele Taaffe.

Sanctitatea Sa Papa Leo XIII e pe deplin reînăsătoșat. În săptămâna trecută a primit în audiență pe mai mulți episcopi și alte persoane înalte. De asemenea au fost primite la vre-o 200 persoane din deosebitele țeri cari așteptau în Roma să primiască binecuvântarea prea înaltă. Primiriile continuă.

Patriarchul sârbesc Angyelic a recomandat episcopilor sei sufragani ca să nu sârbeseze amintirea lui Metod și Ciril. Această hotărâre ce a luat-o patriarchul sârbesc se pare că isvorește din convicția formată de sus.

Partidul Starcevician. „Sz. Petersburgsz-kija Vjedomoshti“ a publicat de curând un articol lung scris de Lerdik corespondentul seu din Agram. Articolul se ocupă de partidele din Croația și în special de partidul Starcevician. În acest articol sunt citate între altele următoarele cuvinte ale lui Anton Starcevic: „Partidul nostru se numește „partidul de drept“ și e foarte de dorit ca această numire să se lătească în cercuri mai extinse. Voim să ne eliberăm de sub jugul insuportabil maghiar, care ne omorâ nefericită patrie materialicesce, ear' pe poporul nostru moralicesce. Nu recunoaștem forma actuală dualistică a Austro-Ungariei, deoarece ea se opune diametral intereselor noastre de viață. Nu am uitat, că Ferdinand și Francisc I au jurat credință poporului nostru și au jurat, că vor apăra întregitatea și unitatea asigurată prin documente și diplome a regatului nostru. Unde e unitatea, unde uniunea, unde e jurământul relativ la apărarea dreptului nostru strămoșesc? Sîntem dați pe mâna Maghiarilor semi-selbategi; Dalmatinii, Istrienii și Slovaci pe mâna Germanilor și a Italianilor. Noi nici pe departe nu sîntem revoluționari, dar' dela Pesta nu putem aștepta nimic. Și egalitatea inaugurată de Taaffe e numai o ficțiune. . . . În Slavonia poporul și în parte și inteligența e cu noi. De altcum atât în Stiria cât și în Carintia încep să se convingă că realizarea ideii slave, aci e posibilă numai prin o alianță strînsă cu noi. În Stiria și Carintia recunosc deja că starea actuală a lucrurilor e nesuferibilă. Pot asigura pe ori și cine că și accia pe cari îi consideră astăzi de dușmani ai ideii unei Croații-mari, încă simpatisează cu noi Ce privesce pe Rusia și în genere pe frații noștri Slavi, nici nu ne batem capul cu ei; noi ne îngrijim simplu de pelea noastră. Colisiunile cu Serbia nici nu ne trec prin gând. Dacă dar' o Croația independentă ar încăpe la olaltă cu Serbia întocmai ca aceasta din urmă cu Muntenegru și Bulgaria, atunci nici interesele noastre nu ar colida cu ale

Rusiei. E drept că sperăm să o vedem și pe Bosnia în regatul nostru viitor, dar' la Salonic nici nu ne cugetăm. Ceea ce vorbesc despre noi ca despre un centru romano-catolic, aceea e o scornitură; tot scornitură e și aceea că am urî pe Ruși din cauza Polonilor. Ruși știu bine că ei ne sînt singurii prietini; rășboiul turcesc a convins pe fiecare că noi ne aflăm mântuirea numai în alianță cu Rusia. Aceasta nu e idealism sau fantasiă panslavă, ci realitate. Nicăiri nu dau Ruși de pioniri mai buni ai ideii rusesci ca și la noi în Croația . . .“

Sărbarea lui Metod și Ciril s'a săvîrșit cu mare solemnitate în toate părțile locuite de Slavi. În Petersburg a asistat și familia împărătească la liturgia festivă. Îndată după terminarea serviciului dăesc o mare mulțime de oameni, de deputațiuni și reprezentanți ai reuniunilor de binefacere slavofile au pornit în procesiune cu chipurile celor doi apostoli ai Slavilor. Stradele erau decorate. Între sutele de reprezentanți se află la Petersburg și episcopul Ban din Muntenegru, episcopul bulgar Climent și ambasadorul Grecii.

Rescoala în Spania. În săptămâna trecută se răspândise scirea, că în Spania a erupt o revoaltă între miliție. Aceste sciri se desmințesc. Toată afacerea se reduce la nisece agitațiuni electorale între dinastici și republicani.

Lista

Celor ce au contribuit la alinarea suferințelor bătrânului și neputinciosului învătător din Tarlungeni, Eremia Popescu, care a servit comunei sale 40 de ani, dela 1832—1872, și care acum la adînci bătrînețe, în vîrstă de 75 de ani, perîndu-și vederile și paralisându-i-se picioarele, a devenit incapabil de a-și mai câștiga mijloacele de existență și e în tot momentul în pericol a muri de foame:

George B. Pop. 5 fl. Radu Pascu 1 fl. Dr. Cioran. 1 fl. Archimandrescu 1 fl. Const. Popasu 1 fl. Sim. Damian 1 fl. Sim. Mărginean 1 fl. I. Lenger 1 fl. Ios. Pușcariu 1 fl. Dr. Pop. 1 fl. Ipol. Ilasievici 1 fl. I. Panțu 50 cr. P. Budiș 50 cr. I. Socaci 50 cr. I. Chelar 50 cr. A. Bărsan 50 cr. N. Pilția 50 cr. I. Stinghe 50 cr. Art. Feneșan 50 cr. Maxim 50 cr. P. Dima 50 cr. I. Fericeanu 50 cr. N. Chiornîță 50 cr. I. Popea 1 fl.

Suma colectată de 22 fl. subscrisul o a predat amărîtului învătător, care cu lacrimi de bucurie aduce prin mine tuturor generoșilor contribuenți ferbînta sa mulțumită.

Ioan Popea.

Posta ultimă.

Petersburg, 20 Aprilie n. Sedința festivă de ieri a reuniunii slavice de binefacere a fost foarte cercetată; Giers, Vlangali și alți miniștri au luat parte. Au asistat de asemenea o mulțime de generali, între cari și Ignatiev și Kuropatkin. Vorbirea lui Ristici, care a sfîrșit cu un „Zivio“ pentru Țarul, a fost entusiastic aplaudată. Entusiastic aplaudată a fost și vorbirea profesorului Lamanski, care a accentuat extinderea poporului slav de la Marea-înghețată până la Muntenegru. S'au cetit telegramele trimise din Muntenegru și decătră metropolitul Mihail. Prezenți reprezentanților ministerilor străine i se atribue o însemnătate deosebită.

Serviciul telegrafic

„TRIBUNEI.“

Budapesta, 22 Aprilie n. Casa deputaților. Ministrul de honveđi așterne proiectul privitor la construirea edificiului academiei Ludovice; se hotărăște apoi a se pertracta cestiunea căii ferate Doboș—Seminhan, după desbaterea reformei casei de sus, care urmează. August Pulszky și Ugron resping proiectul. Se termină apoi desbaterea și ministrul-președinte ia cuvîntul.

La incendiul devastator al stabilimentului de fer din Diosgyőr se deplînge pierderea de vieță de om. Paguba de un milion e asigurată. Expunerea oficială urmează mâine.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

Extrase din foaia oficială.

Edicte:

— Din partea tribunalului din Becicherecul-mare se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi de ereditate la averea răpos. Vida Malesev (din Beodra), a 'și-le înșina în 45 de zile.

— Din partea tribunalului din Becicherecul-mare se provoacă ereții după Ignatie Menczer (răposat în Neuzina-sărb.), a 'și înșina drepturile de ereditate în 45 de zile.

— Din partea tribunalului din Becicherecul-mare se provoacă toți cari au drepturi de ereditate la averea lui Gavra Trailov (răp. în Beodra), a 'și-le înșina în 45 de zile.

— Din partea judecătoriei cercuale din Făgăraș se provoacă ereții după Toader Turdean (răposat în Deja), a 'și înșina drepturile de ereditate în 45 de zile.

Concursuri:

— Un post de adjunct-conducător de cartea funduară la judecătoria cercuală din Șimleul-săc. Concursurile sunt a se trimite în 4 săptămâni la sediul tribunalului din Zelău.

— Un post de magistru postal în comuna Lozsád (com. Huniadoarei). Concursurile sunt a se trimite în 3 săptămâni la direcțiunea postală din Sibiu.

— Un post de magistru postal în Gurasada (comit. Huniadoarei). A se trimite concursurile în 3 săptămâni la direcțiunea postală din Sibiu.

Sciri economice.

Despre vama asupra secărei în Germania, „Frankf. Zeitung“ într-un articol de fond mai recent scrie lucruri demne de atențiune. După toate probabilitățile — dize numitul djar — cestiunea ridicării de vamă asupra secărei se va pertracta cu oare-care interes cu ocaziunea cetirei a treia a proiectului de tarifă, după-ce deja acum se observă, că prin legea de închidere, vama înfruntesc ne-favorabil asupra secărei rusești, păgubesc mult industria de moară a Germaniei de meadă-noapte. În petițiunile adresate din partea morilor măcinătoare de secară din părțile de meadă-noapte ale Germaniei, către Reichrath-ul german se cuprinde acea rugare, ca vama asupra secărei, cu ocaziunea cetirei a treia, să se stabilească cel mult la 2 marce, sau să rămână la această înălțime până la expirarea termenului contractului comercial germano-spaniol.

Petițiunea accentuează, că în urma legii de închidere morile pentru secară din Germania de meadă-noapte, mai că 'și-au pierdut cu totul piețele în Germania de meadă-qi: în Baden, în Pfalz și în Hessen și mistuitorii importează pe lungă vama cea veche, secară franceză și austro-ungară. Pe lungă trei marce de vamă pe secară definitivă, morile germane de meadă-noapte, în cari se macină secara, pierd cu totul piețele germane de meadă-qi. Până când dacă vama ar fi numai de două marce, atunci și această rubrică înseamnă, la o tonă de secară rusească, o diferență de 10 marce astfel:

până la expirarea termenului contractului de comerț german-spaniol.

S'o făcut încă de timpuriu deja îndrumare în Reichsrath-ul german într'acolo, că sistemul de vămi introdus în tarifa vamală prin legea de închidere, e pe cât se poate de daunăcios cu privire la industrie și comerț, — maioritatea însă în conțelegere cu guvernul, nu s'a reținut dela aceea, ca vama pe secară să se urce de trei-ori atât, ca cea de până acum.

După-ce însă urmările acestei decisiuni păgubitoare tot mai tare progresează, și morarii măcinători de secară din Germania de meadă-noapte se plâng, că întreprinderea lor sunt siliți a 'și-o reduce cu 25%, chiar nici Reichsrath-ul german nu va trece cu vederea urmările aceste ale politiceii vamale a le lua în considerare cu ocaziunea cetirei a treia.

Exemplul vămii pe secară a arătat de repetite-ori, că politica intereselor speciale e supusă unor efecte foarte înucerate, și că acest sistem de o parte e împreunat cu unele prerogative, pe de altă parte însă e în legătură cu unele scăderi definitive.

După această comunicare a djarului german de influență se promite o discuție interesantă în Reichsrath-ul german cu privire la cetirea a treia a vămilor pe bucate.

Hârtie din trestie de zăchar. Sunt puține materii, din cari se nu se fi încercat a se fabrica hârtie de câțiva ani, ca să se facă fațelă enormei consumări a acestui articol de industrie. Fibrele lemnoase sunt întrebuințate pe scară întinsă și prepararea pastei de lemn a devenit una din bogățiile Germaniei actuale; acum, în această ordine de idei, se propune întrebuințarea bagasei, adică a resturilor trestiei de zăchar, după-ce s'a extras din ea toate sucurile. Până mai alaltă-ieri, acest rest nu servia decât la încălzirea sobelor în fabricile de zăchar și el nu dădea în această întrebuințare, decât servicii mediocre. La expoziția din Nou-Orlean se vede hârtie făcută din această materie; ea n'a ajuns încă valoarea predecesoarelor ei, dar se întrebuințează deja la imprimarea djarilor și se așteaptă perfecționări, cari vor veni desigur. Să citim oare-cari cifre. Deși consumarea hârtiei a fost împătrită în Statele-Unite în acești din urmă ani, importul, care era de aproape 4 milioane de franci în 1883, a căzut la 50,000 în 1877 — și exportul, care nu atingea 20 de mii de franci în 1869, s'a urcat în 1883 la peste 8 milioane. Este interesant a observa că aceste cifre corespund perioadei de protecție feroce, stabilită pe acel țărmur al Atlanticeii.

Piața din Sighisoara, 18 Aprilie. Grâu curat hectolitra fl. 5.40 până fl. 6.—; grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4.50; secăra fl. 3.50 până fl. 3.80; ovășul fl. 2.30 până fl. 2.50; cucuruzul fl. 3.90; fasolea fl. 4.—; crumpenele fl. 2.—; mazerea chilo 20 cr.; linteia 20 cr.; mălaiul 12 cr.; lumini de sêu chilo 60 cr.; săpunul 31 cr.; sêu brut 30 cr.; sêu de vită fl. 1.—; unsoare de porc 72 cr.; carnea de vită 40 cr.

Piața din Făgăraș, 18 Aprilie. Grâu frumos hectolitra fl. 5.80 până fl. 6.90; grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4.50; secăra fl. 3.40 până fl. 3.50; cucuruzul fl. 3.60 până fl. 5.80; ovășul fl. 2.40 până fl. 2.50; sêmênța de cânepă fl. 4.— până fl. 6.—; sêmênța de in fl. 10.— până fl. 11.—; fasolea fl. 4.— până fl. 4.20; mazerea fl. 5.— până fl. 6.—; linteia fl. 8.— până fl. 9.—; crumpenele fl. 1.— până fl. 2.—; mălaiul fl. 9.— până fl. 10.—; sêu brut 100 chile fl. 40.— până fl. 42.—; unsoarea de porc 58—68, slămina 60—75; cânepa fl. — până —. Un chilo carne de porc 44 cr.; carne de vită 42 cr.; carne de vișel 36 cr.; carne de mel — cr.; ouș 8 cu 10 cr.; chim fl. 12.— până fl. 15.—; lumini turnate de sêu 58 cr. până — cr.

Cursul la bursa de mărfuri în Budapesta
dela 20 Aprilie st. n.

Grâu (din Banat): 72—75 Kilo fl. — până —. 76—81 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 9.30 până 9.85, (de Pesta) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 9.20 până 9.75, (de Alba-Regală) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 9.20 până 9.75, (de Bacskă) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 9.— până 9.50.

Secăra (ungurească) 70—72 Kilo fl. 7.70 până 8.—.

Orđ (nutreț): 60—62 Kilo fl. 7.— până 7.30; (de berărie) 62—64 Kilo fl. 7.50 până 7.70.

Ovăș (ungurese) 37—40 Kilo fl. 7.25 până 7.55.

Cucuruz (de Banat): dela fl. 6.35 până 6.40; de alt soi fl. 6.25 până 6.30.

Rapița fl. 11.50 până 12.75; de Banat fl. 11.25 până 12.—.

Mălaiu (ungurese): fl. 5.80 până 6.25.

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 9.20 până 9.25 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 9.33 până 9.35.

Secăra (primăvară) — Kilo fl. 5.71 până 5.73.

Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 6.34 până 6.36.

Rapița (August—Septembrie) fl. 12.5/8 până 12.9/8.

Spirit (brut) 100 L. fl. 27.— până 27.50.

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 20 Aprilie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump.	93.—	vënd.	94.—
Rur. conv. (6%)	"	88.—	"	89.—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	290.—	"	295.—
Banca națională a României	"	1129.—	"	1200.—
Impr. oraș. Bucuresci	"	30.—	"	32.—
Credit mob. rom.	"	190.—	"	195.—
Act. de asig. Naționala	"	225.—	"	225.—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	82.—	"	82.—
Societ. const.	"	239.—	"	239.—
Schimă 4 luni	"	—	"	30.—
Aur	"	12.1/4	"	12.40

Bursa de Budapesta

din 20 Aprilie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6%	—
" " " 4%	94.90
" " hârtie " 5%	90.15
Imprumutul căilor ferate ung.	144.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	96.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	121.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	106.—
Bonuri rurale ung.	102.—
" " " cu cl. de sortare	101.50
" " " bănățene-timșene	101.50
" " " cu cl. de sortare	101.50
" " " transilvane	101.—
" " " croato-slavone	102.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	96.75
Imprumut cu premiu ung.	116.50
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	118.—
Renta de hârtie austriacă	81.—
" " argint austriacă	81.25
" " aur austriacă	105.50
Losurile austr. din 1860	138.75
Acțiunile băncii austro-ungare	856.—
" " de credit ung.	283.25
" " " austr.	283.70
Argintul	—
Scrisuri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina“	191.—
Galbeni împărătesci	5.82
Napoleon-d'ori	9.87
Mărci 100 imp. germane	61.15
Londra 10 Livres sterline	125.10

Bursa de Viena

din 20 Aprilie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6%	—
" " " 4%	94.80
" " hârtie " 5%	90.45
Imprumutul căilor ferate ung.	145.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	97.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	105.50
Bonuri rurale ung.	101.75
" " " cu cl. de sortare	101.50
" " " bănățene-timșene	101.—
" " " cu cl. de sortare	101.—
" " " transilvane	101.—
" " " croato-slavone	101.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	96.50
Imprumut cu premiu ung.	116.25
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	118.—
Rentă de hârtie austriacă	81.05
" " argint austriacă	81.25
Rentă de aur austriacă	105.25
Losurile austr. din 1860	139.25
Acțiunile băncii austro-ungare	857.—
" " de credit ung.	283.50
" " " austr.	284.10
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.87
Napoleon-d'ori	9.89 1/2
Mărci 100 imp. germane	61.20
Londra 10 Livres sterline	125.30

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u.

Budapesta—Predeal				Predeal—Budapesta				Budapesta—Arad—Teiuș			Teiuș—Arad—Budapesta				Copșa mică—Sibiu				
	Tren de porșano	Tren omnibus	Tren accelerat		Tren accelerat	Tren de porșano	Tren omnibus	Tren de porșano	Tren omnibus		Tren de porșano	Tren omnibus	Tren de porșano	Tren omnibus	Tren de porșano	Tren omnibus	Tren de porșano	Tren de porșano	
Viena	8.25	8.35	3.30	Bucuresci	7.15	—	—	Viena	8.25	8.35	Teiuș	2.39	9.50	Copșa mică	11.10	2.20	6.41	3.20	
Budapesta	8.00	6.55	9.45	Predeal	1.09	—	—	Budapesta	8.00	6.55	Alba-Iulia	3.40	10.42	Șeica mare	11.40	2.56	7.11	3.50	
Szolnok	11.24	10.55	12.18	Timiș	1.33	—	—	Szolnok	11.14	12.23	Vințul de jos	4.04	11.09	Loamneș	12.23	3.45	7.54	4.33	
P. Ladány	2.01	2.04	1.59		2.06	—	—	Arad	3.35	5.30	Șibot	4.35	11.43	Ocna	12.57	4.25	8.25	5.04	
Oradea-mare	4.11	5.13	3.20	Brașov	2.16	6.30	5.45		4.00	6.20	Orăștia	5.02	12.13	Sibiu	1.20	4.51	8.48	5.27	
	4.21	9.37	3.25		2.44	7.09	6.28	Glogovaț	4.16	6.39	Simeria (Piski)	5.44	1.22	Sibiu—Copșa mică					
Vărad-Velenceze	4.29	9.45	—	Feldioara	3.03	7.41	7.07	Gyorok	4.47	7.19	Deva	6.05	1.48	Sibiu	8.10	11.10	4.00	10.00	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	Apatia	3.18	8.09	7.36	Pauliș	5.02	7.39	Branicea	6.34	2.21	Ocna	8.35	11.38	4.26	10.25	
Mező-Telegd	5.02	10.28	3.56	Agostonfalva	3.51	8.53	8.34	Radna-Lipova	5.25	8.11	Ilia	7.01	2.54	Loamneș	9.13	12.14	5.04	11.00	
Rév	5.46	11.41	4.31	Homorod	4.51	10.18	10.22	Conop	5.57	8.49	Gurasada	7.15	3.09	Șeica mare	9.43	12.46	5.34	11.30	
Bratca	6.09	12.15	—	Hașfalău	5.11	10.55	11.14	Bérvava	6.18	9.18	Zam	7.49	3.48	Copșa mică	10.08	1.13	5.59	11.55	
Bucia	6.27	12.48	—	Sighisoara	5.39	11.36	12.07	Soborșin	7.11	10.27	Soborșin	8.32	4.37	Cucerdea—Oșorheiu					
Ciucia	6.52	1.48	5.28	Elisabetopole	6.00	12.11	12.43	Zam	7.48	11.18	Bérvava	9.19	5.30	Cucerdea	9.36	4.35	8.35	3.55	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	Mediaș	6.29	12.35	1.23	Gurasada	8.22	11.57	Conop	9.40	5.58	Cheța	10.07	5.06	9.06	4.26	
Stana	7.51	3.54	—	Copșa mică	7.02	1.29	2.17	Ilia	8.40	12.27	Radna-Lipova	10.16	6.38	Ludoș	10.29	5.28	9.28	4.49	
Aghiriș	8.12	4.34	—	Micăsasa	—	1.25	1.42	Branicea	9.02	12.57	Pauliș	10.32	6.56	M. Bogat	10.39	5.38	9.38	4.59	
Ghirbău	8.24	4.52	—	Blaj	—	1.45	2.33	Deva	9.32	1.45	Gyorok	10.48	7.15	Cipeu-Iernut	11.20	6.20	10.19	5.40	
Nedeșdu	8.38	5.11	—	Crăciunel	—	1.45	2.33	Simeria (Piski)	10.12	2.58	Glogovaț	11.17	7.48	Kerelô-Sz.-Pál	11.35	6.36	10.34	5.55	
	8.57	5.40	7.08	Teiuș	7.38	2.26	3.13	Orăștia	10.47	3.46	Arad	12.32	8.05	Nireșteu	11.58	7.01	10.58	6.25	
Cluj	9.23	6.00	7.18	Aiud	7.55	2.48	3.38	Șibot	11.14	4.20	Szolnok	12.00	8.45	Oșorheiu	12.18	7.21	11.18	6.45	
	9.50	6.29	—	Vințul de sus	—	3.12	4.06	Vințul de jos	11.46	5.06	Budapesta	4.00	2.10	Oșorheiu—Cucerdea					
Apahida	9.50	6.29	—	Uioara	—	3.19	4.14	Alba-Iulia	12.21	6.15	Viena	7.44	6.40	Oșorheiu	5.55	1.14	5.20	9.03	
Ghirău	11.15	8.14	8.29	Cucerdea	8.24	3.36	4.53	Teiuș	12.53	7.00		6.05	—	Nireșteu	6.18	1.34	5.40	9.23	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	Ghirău	8.48	4.10	5.45							Kerelô-Sz.-Pál	6.40	1.58	6.02	9.45	
Uioara	12.12	9.58	—	Apahida	—	5.39	7.51							Cipeu-Iernut	7.04	2.21	6.26	10.10	
Vințul de sus	12.19	10.07	—		10.08	5.59	8.18							M. Bogat	7.35	2.55	6.57	10.41	
Aiud	12.45	10.42	9.17	Cluj	10.18	6.28	8.00							Ludoș	7.50	3.09	7.11	10.55	
Teiuș	1.15	11.32	9.40	Nedeșdu	—	6.54	8.34							Cheța	8.07	3.41	7.28	11.12	
Crăciunel	1.44	12.03	—	Ghirbău	—	7.10	8.59							Cucerdea	8.36	3.55	7.57	11.41	
Blaj	2.00	12.24	10.12	Aghiriș	—	7.25	9.35							Simeria (Piski)—Uniedoara					
Micăsasa	2.34	12.43	—	Stana	—	7.49	10.16												
Copșa mică	2.52	1.22	10.45	Huiedin	11.33	8.11	11.04												
Mediaș	3.27	2.24	11.07	Ciucia	12.06	8.52	12.17												
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	Bucia	—	9.11	12.47												
Sighisoara	4.50	4.17	12.15	Bratca	—	9.29	1.21												
Hașfalău	5.08	4.51	12.30	Rév	12.51	9.52	2.05												
Homorod	6.47	7.07	1.32	Mező-Telegd	1.21	10.27	3.08												
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39												
Apatia	8.09	8.46	2.24	Vărad-Velenceze	—	10.56	3.55												
Feldioara	8.41	9.20	2.44		1.49	11.04	4.06												
	9.20	10.15	3.15	Oradea-mare	1.54	11.14	7.30												
Brașov	—	—	3.25	P. Ladány	3.14	1.47	11.05												
Timiș	—	—	4.03	Szolnok	5.10	4.40	2.37												
Predeal	—	—	4.28	Budapesta	7.30	7.44	6.31												
Bucuresci	—	—	10.25	Viena	2.00	6.05	7.54												

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.

Budapesta—Arad—Teiuș			Teiuș—Arad—Budapesta			Arad—Timișoara			Timișoara—Arad			Simeria (Piski)—Petroșeni			Petroșeni—Simeria (Piski)			Simeria (Piski)—Uniedoara			Uniedoara—Simeria (Piski)		
	Tren de porșano	Tren omnibus		Tren de porșano	Tren omnibus		Tren de porșano	Tren omnibus		Tren de porșano	Tren omnibus		Tren de porșano	Tren omnibus		Tren de porșano	Tren omnibus		Tren de porșano	Tren omnibus		Tren de porșano	Tren omnibus
Viena	8.25	8.35	Viena	8.25	8.35	Arad	6.00	3.25	Arad	12.25	5.00	Simeria (Piski)	6.00	3.25	Simeria (Piski)	6.00	3.25	Uniedoara	12.25	5.00	Uniedoara	12.25	5.00
Budapesta	8.00	6.55	Budapesta	8.00	6.55	Aradul nou	6.41	4.02	Aradul nou	1.16	5.56	Banița	9.56	6.21	Banița	9.56	6.21	Cerna	1.16	5.56	Cerna	1.16	5.56
Szolnok	11.14	12.23	Szolnok	11.14	12.23	Németh-Ságh	7.31	4.50	Németh-Ságh	1.34	6.16	Crivadia	10.28	7.30	Crivadia	10.28	7.30	Aradul nou	2.54	7.44	Aradul nou	2.54	7.44
Arad	3.35	5.30	Arad	3.35	5.30	Vinga	8.24	5.36	Vinga	2.04	6.50	Pui	11.04	8.06	Pui	11.04	8.06	Arad	3.10	8.00	Arad	3.10	8.00
	4.00	6.20		4.00	6.20	Orczifalva	9.11	6.21	Orczifalva	2.04	6.50	Hațeg	11.42	8.44	Hațeg	11.42	8.44						
Glogovaț	4.16	6.39	Glogovaț	4.16	6.39	Merczifalva	9.55	7.00	Merczifalva	2.54	7.44	Streiu	12.25	9.23	Streiu	12.25	9.23						
Gyorok	4.47	7.19	Gyorok	4.47	7.19	Timișoara	10.24	7.29	Timișoara	3.10	8.00	Simeria	1.02	10.00	Simeria	1.02	10.00						
Pauliș	5.02	7.39	Pauliș	5.02	7.39																		
Radna-Lipova	5.25	8.11	Radna-Lipova	5.25	8.11																		
Conop	5.57	8.49	Conop	5.57	8.49																		
Bérvava	6.18	9.18	Bérvava	6.18	9.18																		
Soborșin	7.11	10.27	Soborșin	7.11	10.27																		
Zam	7.48	11.18	Zam	7.48	11.18																		
Gurasada	8.22	11.57	Gurasada	8.22	11.57																		
Ilia	8.40	12.27	Ilia	8.40	12.27																		
Branicea	9.02	12.57	Branicea	9.02	12.57																		
Deva	9.32	1.45	Deva	9.32	1.45																		
Simeria (Piski)	10.12	2.58	Simeria (Piski)	10.12	2.58																		
Orăștia	10.47	3.46	Orăștia	10.47	3.46																		
Șibot	11.14	4.20	Șibot	11.14	4.20																		
Vințul de jos	11.46	5.06	Vințul de jos	11.46	5.06																		
Alba-Iulia	12.21	6.15	Alba-Iulia	12.21	6.15																		
Teiuș	12.53	7.00	Teiuș	12.53	7.00																		